

TEKNOKRATIA.

Asiantuntijakapitalismin
harvalukuisan joukon uusin
pelastushuuto Amerikassa.

Siihen sisältyvät niin työajan lyhennykset, palkkojen koroitukset kuin inflatiot, moratoriot y. m.

Lehdellemme kirjoittanut Oskari Tokoi.

Tuskin koskaan täällä maailman rikkaimmassa maassa on uutta vuotta otettu vastaan niin epäselvin ja hajanaisin tuntein kuin nyt alkanutta. Jokainen näyttää tietävän, että me elämme suurten taloudellisten ja yhteiskunnallisten muutosten edessä, mutta siitä, minkälaisia nämä muutokset tulevat olemaan, vain harvoilla näyttää olevan edes ylimalkaista jopa siffen yksityiskohtaista käsitystä.

Eräs uusi tiedemiesten ryhmä on ilmestynyt näyttämölle ja hämmästyttänyt heti ensimmäisellä esiintymisellään koko maan väestön ja varsinkin kapitalistit elävällä ja kaikki vastaväitteet musertavalla todistelullaan. Tätä ryhmää kutsutaan nimellä

"Teknokratia".

Kun tämä nimi ja näiden "teknokraattien" väitteet lienevät kantautuneet jo sillekin puolen rapakon, on tarpeellista selostaa asiaa lähemmin.

Mitä siis on teknokratia?

Maailmansodan aikana perustivat muutamat amerikkalaiset insinöörit vapaaehtoisen yhdistyksen, jonka tarkoituksena oli voiman lähteiden ja käytön tutkiminen Yhdysvalloissa. V. 1920 laajennettiin edelleen tutkimustyötä. Tähän yhdistykseen kuului silloin noin 60 tekniikkaa ja insinööriä, joukossa sellaisia kykyjä kuin sosialisti Charles A. Steinmetz, Rasset Jonea,

**Valtion puhelimen
tulot viime vuonna
arvioitua suuremmat.**

**Ylittivät arvion noin 1,5
milj. markalla.**

**Valtion linjoilla välitetty viime vuonna
yli 3 ½ milj. puhelua.**

Valtion puhelinliikenne on vuoden 1932 aikana kuten aikaisemminakin

Thorstein Veblen, Richard Tholman ja Fredrick Lee Ackerman. Heidän johtajanaan oli silloin kuten nykyäänkin Hovard Scott, yksi Muscle Shoals laitoksen pääinsinööreistä. Ensin oli heidän työnsä kokonaan vapaaehtoista ja palkatonta, mutta tämän työn tulos alkoi käydä niin mielenkiintoiseksi, että viimeisen kahden vuoden aikana sitä on pidetty yllä vapaaehtoisilla lahjoituksilla Columbian yliopiston laboratorioissa. Kolmekymmentäkuusi insinööriä on uhrannut koko aikansa sille, ja tarpeellista ainehistoa tutkimustyöhön ovat vapaasti lahjoittaneet kaikilta aloilta teollisuuden harjoittajat. On huomattava, että tämän tutkimuksen tarkoituksena ei ollut luokkavastakohtien, ei työolojen eikä työpalkkojen tutkiminen. Samoin ei ollut tarkoitus voitto-osinkojen eikä yhtiöiden tuotantokyvyn tutkiminen dollareissa. Insinöörit rajoittivat työnsä ainoastaan voiman lähteiden, ihmis- ja konevoiman tuotantoon, koneiden kehitykseen ja tuotantokykyyn, voimankäytön määrään kutakin työmiestä kohti ennen ja nyt. Siis puhtaasti teknilliseen puoleen voimankäytöstä ja voimalähteistä sekä tätä voimaa käyttävien koneiden kehityksestä viimeisen 100 vuoden aikana. Tarkoitus oli saada tieteellisesti tarkka selvyys voiman kulutuksen kehityksestä Pohjois-Amerikan mantereella jokaista henkilöä kohti viimeisen 100 vuoden aikana ja tämän tuloksen avulla luoda silmäys tulevaan voiman tarpeeseen ja kulutukseen henkilöä kohti. Heidän tutkimuksensa tuli siis koko sitä järjestelmää ja kaikkia niitä voimia käsittäväksi, joilla lepää koko meidän yhteiskunnallinen ja taloudellinen elämämme nykyisessä voimaa kuluttavassa yhteiskunnassa, eli toisin sanoen liikevoitolle perustuvassa teknillisessä kehittyneessä yhteiskunnassa, joka käyttää voimaa ainoastaan liikevoittoa silmälläpitäen ja jossa ainoaksi kiihoittimeksi voiman kulutukselle ja käytölle jää liikevoitto. (Jatkoa 3. sivulla:)

(Jatk. 1. sivulta.)

Kaikkiaan 3,000 eri tuotanto- ja kulutusarviketta tutkittiin, ja niistä valmistettiin tarkat taulukot, joista selvisi voiman kulutus kutakin tarvikea kohti. Joukossa oli kaikki ruoka-aineet, liha, kalat, vehnä ja yleensä kaikki, mitä ihminen eläkseen tarvitsee, samoin kaikki kulustarvikkeet, kuten vaatteet, kengät ja kaikki talous-tarpeet; koneet rautatieveturista aina kannuavaimen asti ja yleensä kaikki ajateltavissa olevat mekaaniset laitteet. He huomasi, että voiman kulutus henkilöä kohti oli kasvanut viimeisen 30 vuoden kuluessa huomavasti. Mutta tuotantomäärä jokaista henkilöä kohti oli kasvanut niin, että jos automaattiset koneet tuottamassa olisivat yhä edelleen samalla nopeudella ihmisen paikan kuin tähän asti,

koko nykyinen liikevoitollisesta perustava hintasysteemi Pohjois-Amerikassa luhistuu seuraavan 18 kuukauden kuluessa.

Kuinka he siis joutuvat tällaiseen lopputulokseen?

Tarkastakaamme siis hieman, mitä on tapahtunut teollisuudessa viimeisten 30 vuoden aikana. Kaksikymmentä vuotta sitten käytti yksi puuvillakankaiden kutoja kuutta konetta, mutta nyt 36:tta. Hän siis tuottaa paljon pienemmällä palkalla. Mutta kuka ostaa ne tuotteet? Viisi vuotta sitten käytti yksi villankutoja vain kahta konetta, nyt 6; kolmekymmentä vuotta takaperin voi mies päivässä jauhaa korkeintaan 100 tynnyriä viljaa jauhoiksi senaikailla koneita, mutta nyt se jauhaa 30,000; kolmekymmentä vuotta takaperin yksi suuntari keikäparia 2½ päivää eli noin 2 paria viikossa, siis 7,000 suuntaria teki henkilöä 14,000 paria viikossa, mutta nyky-aikaisilla koneilla sama määrä suuntareita valmistaa nyt noin puoli miljoonaa paria samassa ajassa; kaksikymmentä vuotta takaperin tehtiin miestä päälle päivässä "hinta" tiliä eli 1,200 kappaletta, mutta viimeisellä "suoran linjan" valmistusyhteisöllä valmistaa yksi mies päivässä 400,000 tiliä päivityssä; sähkölampuja valmistaa yksi mies nykyään noin 9,000 kertaa enempi tunnissa kuin 1914. Uudet automaattiset koneet ovat vähentäneet ihmistyövoiman käytintä autoteollisuudessa myöskin huomattavasti. Esimerkiksi Milwaukeeksessa tuotetaan 10,000 autokorjaa (chassisi) päivässä kahdellasadalla työlläisellä ja vielä lisäksi samalla työvoimalla 35 mailia erikoista teräsputkea. Savukkeiden käsillä tekemisen aika on ohi, sillä on koneita, jotka työstävät ulos yhden työlläisen avulla 2,600 savuketta joka minuutti eli noin 150,000 kpl. tunnissa. Uudet koneet kaivoivissa ovat työntäneet sivuun tuhansia ja taas tuhansia työlläisiä. Samoin viljankorjuukoneet. Jokainen työlläinen, jonka nämä koneet työstivät sivuun, on joutunut tuottamaan kulluttajia, joita tekevät nämä automaattit ilman ihmisen apua.

MIKKELIN SAASTOPANKKI avoinna joka arkipäivä klo 10-14. Talletussääntö korko 5 ¼ % liitetään puolivuosittain pääomaan. Luoksevat 3 ½ %. Talleokeroita. Postilähetyksessä. Perittäviä.

P. O. S. Majja Halttunen ja Vikke Suutarinen veivät tottuneesti omat osansa, kuten heiltä voi odottaa. Nuoremmissa näyttelijöistä on syytä erikoisesti mainita Senja Salonen ja Helmi Närväläinen ja Maria, edellinen varsinkin kiinnostavasti ja jälkimmäinen välittömyydessä vuosiksi.

Suosionosoitukset olivat koko illan välittömiä ja vilkkaita. Toinen esitys koonne varmastikin jo runsaamman katsomon.

Sunnuntaina klo 20 Pihlajärveläiset toisen kerran.

Ensi sunnuntaina esittää teatteri toisen kerran verrattona hauskan 4-näytöksisen huvinäytelmän "Pitkällä ravelisellä". — Sanomalehtien antama suosiollinen arvostelu näytelmistä ja sen esityksestä sekä läsnäolleen yleisön hyväntuulisuus katsomossa kehoittaneet parhaiten toisiakin tutustumaan näytelmään. — Lippujen hinnat 3-8 mk., ja saa niitä ennakolta osuuskunnan kangasosastosta.

"Puutarha ja koti"

Suomen Kotipuutarha-Liiton kustantama lehti on julkaissut ensimmäisen vihkon. Monivärinen, liiton ajatusta ilmeisesti kirkkaasti esittävä lehti on kantaan kantoja ja runsaasti kuvitelluista. Lehdessä on myös runsaasti kirjallista materiaalia. Kirjoittaneet m. m. kirjailija Maila Talvio, prof. K. E. Kivirikko, Viljo Penttilä, A. M. Sallinen, opett. Erkki Lehtö.

Kodin osasto kertoo piparkakkujen historian ja neuvoa, miten on kauden kaudellaan laiton sekä antaa kaavat kotitekoisen "nälän" laittamista varten lasten iloksi. Käsityö-osasto on lehdessä jo hyvin alulla. Tutustukaa lehteen.

"Suomen Ukkomaan kauppa" kuvaa vuoden ensimmäinen numero on vast'ikkään ilmestynyt. Lehdessä pääkirjoituksessa käsitellään Suomen ja Viikon välistä clearing-kauppaa sekä tähdenmiettä yleisen clearing-sovitukseen aikansaamisen tarpeellisuutta monien maiden välillä. Numeron sisältö on erittäin mielenkiintoista ja sisältää kirjoitukset: Kauppapolitiittiset suhteet Saksaan; Enemmän huomiota "Metsekko"; sekä Suomen ukkomaan-kauppa kuluneen vuoden aikana.

netty sivuun kuluttaja siten, että kulluttajalle ei ole annettu tilaisuutta tehdä työtä saadakseen ostovoimaa.

Jos koneiden kehitys edelleen jatkuu samalla nopeudella, on Pohjois-Amerikassa työttömiä jo vuoden päästä 20 miljoonaa.

Teknokratia tuli siis sellaiseen tulokseen tutkimuksissaan, että nykyinen liikevoitollisesta perustava hintasysteemi on tuomittu luhistumaan ehdottomasti jo läheisessä tulevaisuudessa ja että se kaivaa perustuksen altaan sillä, että se kieltää kuluttajilta ostokyvyn ja työn ja valmistaa halpoja tuotteita ilman kalliista ihmistyövoimaa. Mutta kenelle kulutettavaksi?

Joukko vanhan kaartin taloustieteilijöitä on nostanut viimattoman sodan Howard Scottia ja hänen tutkimustuloksiaan vastaan. He perustavat väitönsä sillä, että on teollisuudelle perin vaarallista julkaista sellaisia tietoja juuri nyt, kun ollaan pääsemässä ilästä "henkisestä lamaanustilasta" (mental depression). Mutta heiltä puuttuu sellaisia tieteellisiä tilastoja kuin teknokratia on kerännyt, joten heidän hyökkäyksensä tuntuu olevan perustetta vailla. Onpa menty jo niin pitkälle, että Columbian yliopiston presidentti on antanut heille määrällisen vaieta koko asiasta. Samoin on antanut ymmärtää United Business Developmentin presidentti, ja heidän on syytetty useiden suurimpien liikevoimien johtajien Amerikassa. Teknokratia pääsi jo 1920 selville siitä, että noin 10 vuotta myöhemmin syntyy ehdottomasti liikelamaannus eli paniikki. He asettivat ajan vuodeksi 1930, mutta se tuli jo noin kuusi kuukautta ennen heidän asettamaansa aikaa. He tulivat tähän johtopäätökseen vertailemalla tuotannon tuotanto-voimaa ja kansakunnan ostovoimaa eli kulutuskykyä toisiinsa. Eräät taloustieteilijät väittävät, että tämä paniikki on ohimenevä ja että työttömyydestä pelastaa tämän kansakunnan joku uusi muistuttava teollisuustuote, kuten tietä antotutointa aikanaan. Yksi sellainen on uudet teräksiset asuintalot. Tämä on kuitenkin kysymyksenalaista, sillä nyt jo on keksitty koneita, jotka tuottavat 50 mailia 8x12 jalkaa suurista teräksisen asuinrakennuksen osia päivässä vain 195 miehellä. Nämä samat rakennukset voi näistä osista joottaa yhteen kaksi kuukautta kuluessa päivässä. Siis tänäkin vain vähentäisi rakennusallalla työskentelevien työlläisten lukua entisestään. Ja siten edelleen vähennettäisiin ostokkykyä.

Teknokraati osoittivat myös selvillä tilastoilla, että nykyisillä koneilla ja apuneuvoilla voidaan tuottaa kaikille ihmisille maassa asoville ihmisille kymmenen kertaa parempi toimeentulo kuin mitä tänä päivänä yleensä on, tarvitsematta tehdä työtä muuta kuin 25 ja 40 ikävuosien välillä ainoastaan 600 tuntia vuodessa eli vähän enemmän kuin kaksi tuntia päivässä.

Teknokraatit ovat siis tähän mennessä osoittaneet erittäin vahvoiksi tilastossaan ja numeroidoissaan, mutta verratian hapuileviksi tulevaisuuden unelmiaan. Vuoden lopulla kokoontunut taloustieteilijöiden konferenssi laatikin hyvin katkerasivisen julistuksen teknokraatteja vastaan, ja vaikkakaan se ei kyennyt kumoamaan näiden tilastoja, hyökkäsi se ankarasti teknokraattien tulevaisuuden suunnitelmia vastaan. Tämä antoi teknokraatille aiheen selvittää siinä suhteessa suunnitelmiaan ja kuluvan vuoden toisen päivän he antoivat julistuksen, jossa ehdotetaan, että

neljän tunnin työpäivä ja neljän päivän työviikko on määrättävä lailla pisimmäksi työpäiväksi ja jokaiselle työlläiselle on turvattava vähintään 20,000 dollarin tuottoa.

joilla tuolla ihmiset kykenevät ostamaan ja kuluttamaan sen, mitä kehittyneet teknikka ja ihmistyö yhdistetyt kykenevät jo tuottamaan. Mutta koska nykyään enemmän kuin puolet hyödyllisen työn tuloksista menee kourkoina pankkireille ja muille rahamehille, sillä maan yhtenlasketut ja korkoa kantavat velat nousevat kahteentoista dollariin työhdyttyjen siten kaiken taloudellisen edistykseen.

on kaikki velat yhdellä skulalla julistettava mitättömiksi

ja ihmiskunnalle annettava tilaisuus lähteä siinä suhteessa aivan alusta. Vaatimukset ovat siis kerrassaan mulistavat ja riittävän radikaalisia. Ja nämä vaatimukset eivät ole syntyneet kenenkään haaveilijan aivoissa, vaan ne ovat lähes parinkymmentä vuotta asiaa vakavasti tutkineiden teknikkien ja insinöörin kynnä ja tosiasioimien veltoavien vaatimuksia.

Siitä, minkä vaikutuksen nämä teknokraattien väitteet ovat jo tehneet, on mainittava, että m. m. Yhdysvaltain senaattissa tehtiin heti esitys kuuden tunnin työpäivästä ja viiden päivän työviikosta. Kun tämä laimsäädäntö kului osavaltioiden laimsäädäntöpiiriin, laadittiin esitys liittovaltain seassa siihen muotoon, että vain niitä tavaroita ja tuotteita, jotka on tuotettu kuuden tunnin työpäivällä ja viiden päivän työviikolla, on oikeus kuluttaa valtiosta toiseen, mutta jos tavara tuotetaan pitemmän työajan välillä, saa tuottaja pitää ne itse taikka myydä vain liianparelleen.

Yhdysvaltain teollisuuden harjoittajain liiton puheenjohtaja Gerard Swope on myös esittänyt suunnitel-

man työttömyysvakuutuksen aikaansaamisesta. Se tosin eroaa huomattavasti sosialistien esityksestä, mutta tällöin sekin pakolliseksi ja työnantajan olisi kustannettava siitä vähintään puolet. Lisäksi hänkin pyrki siihen, että jokaiselle työkykyiselle on turvattava määrätty työ ja määrätty alin palkka tai vakuutus.

Kaikkia päättään siis ollaan suurien tapausien kynnäksellä, Teknokraattien lopputulos on, että seuraavan kahden vuoden aikana tulemma näkemään lailla säädetyt 6 tunnin työpäivän epätoivoisena yrityksen säilyttää tämä hintasysteemi edelleen, samoin tulemma näkemään inflatia ja erinäiset laimsäädäntötoimenpiteet, kun maksujen lykkäykset veloille ja vuokriille, työttömyysvakuutuksen y. m. Mutta nekään eivät voi estää lopullista taloudellista luhistumista.

Sosialistipuolueen johtaja Norman Thomas on, myöskin kiinnittänyt sosialistien huomiota teknokraattien esittämiin kysymyksiin. Hän sanoo, että huolimatta siitä, vaikka se menettelytapoinensa mähden onkin vielä hiilivävyä ja hapuilevaa, se suorittaa huomattavaa palvelusta ihmiskunnalle sen kautta, että osoittaa keinoja löytävän, joilla kurjuus voidaan poistaa. Mikään lopullinen ulospääsytie se ei vielä ole, sillä sen kannattajat tyytyvät siihen, että he nykyistä ja tulevasta tilanteesta erittelevät, mutta eivät vielä esitä yksityiskohtaisia suunnitelmia ohjelmansa edistämiseksi.

Edellä esitettykin jo riittänee osoittamaan, minkälaisena käymistilana ne voimat, jotka kapitalismin on luonut ja kehittänyt, ovat jo yhteiskunnan saataneet, joten uusi voosi tarjoo sosialistille kiitollisen maaperän aatteittensa ja ohjelmansa levittämiseksi.

Tänä vuonna toukokuun 3 päivänä tulee kuluneeksi viisikymmentä vuotta Raittiityden Ystävien seuran synnyttä.

Tämä vuosi on siis raittiityskiekkeen juhlatuosi.

Ne kansalaiset, jotka viisikymmentä vuotta sitten rohkeasti ja tulevaisuuteen luottaen alkoivat raittiitystyön täydellisesti muuttamaan sen elämäntavan, mikä jokapäiväisen käytännön ja yleisen mielipiteen vakiinnuttamana oli kansamme elämässä vuosikauten kuluessa juurtunut, turkin uskalsivat toivoa puolessa vuosisadassa sellaisia tuloksia saatavan, kuin saatu on.

Sitkeää, monipuolista ja voimia vaativaa on raittiitystyö viidenkymmenen vuoden aikana ollut. Nykyään elävä, raittiitystyötä tekevä polvi, samalla, kun sen on yhä edelleen voimalla ja taidolla taisteltava ehdottoman raittiityden ja raittiitystyön kautta saavutettujen voittojen puolesta väkijoumja ja niiden nauttimista suosittelavaa mielipidettä vastaan, tuntee elävästi sen edun, minkä viisikymmentä vuotta sitten alettu raittiitystyö on sille hankkinut ja sen horjumattoman monivuoliseen kokemukseen rakentuvan pohjan, jolla seoson se nyt voi jatkaa työhään varmasti vakuutettuna siitä, että ehdoton raittiityden kansakunnan elämässä voittaa ja että kansanarstien maassamme ei ole saavuttamaton unelma vaan on kerran oleva todellisuus.

Suurten muistojensa juhla Suomen raittiitysväki tosin joutuu viettämään ajankautana, jolloin puolivuosittaisen raittiitystyön saavutukset näyttävät uhatuilla. Mutta tämä seikka olkoon omansa terästäminen taistelevan raittiitysarjojen viitoitonta.

Raittiityden Ystävien Keskushallitus kehoittaa järjestön elimiä ajoissa ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että raittiityskiekkeen merkittävimmäksi arvokkaan juhlatilaisuuskin muistetaan. Kaikkialla, missä nyt on toiminnassa raittiityshdistys ja sielläkin, missä raittiityshdistystä ei ole, on tämän tapauksen johdosta pidettävä raittiitysjuhla, jossa viisikymmentä vuotta sitten alkaneen raittiitystyön vaikutus kansamme elämään ja sen kautta saavutettu nousu sen henkissä ja taloudellisessa kehityksessä tulee välttämättä ilmi, että tämäkin on ihmisen kehityksen voimien saattamien raittiityskiekkeen osuus kansamme sivistyshistoriassa. Kansalaisten eteen asetettakoon velvoitus päättävästi vaikuttaa niin että nyt vakavaa huolestumista herättävä kehitys raittiityksessä saavutettiin käynnistään parempaan päin ja tehköön kaikille selväksi, että kukin voi parhaiten vaikuttaa tämän tarkoituksen